

Ahotsa Eta Erritmoa

Beatboxa euskaraz ikasi

Eusko Jaurlaritzako Kultura eta Hizkuntza Politika Sailak diruz lagundutako proiektua.
Proyecto subvencionado por el Departamento de Cultura y Política Lingüística del Gobierno Vasco.

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA

DEPARTAMENTO DE CULTURA Y
POLÍTICA LINGÜÍSTICA

1. TUTORIALA

OINARRIZKO SOINUAK

HIRU SOINU HAUEK BATERIA BATEN SOINUAK IMITATZEN DITUZTE

BONBOA (P): BONBOAREN SOINUA IMITATZEN DU, ETA HIRU PAUSOTAN EGITEN DA

1. Pausoa: "Pe" hitza esaten dugu.

2. Pausoa: "Pe" esatean indar handia aplikatzen dugu. Ez bolumena igota, baizik eta aire asko botaz.

3. Pausoa: "e" bokala kentzen dugu eta airearen kolpea bakarrik uzten dugu. Indarrez egin behar da.

HIHAT EDO PLATERAK: IREKI ETA IXTEN DIREN BATERIAKO PLATERAK.

Itxiak (T): norbait deitzeko erabiltzen dugun soinua imitatu behar dugu. Soinu laburra izan behar da.

Irekiak (Ts): plater itxien soinu bera da zehazki, baina S soinua gutxienez segundo batez mantenduz.

K KAXA (K): EGURREZKO KAXA BATEN SOINUA IMITATZEN DU. KAXA HAU BAI BATERIA BATZUETAN BAI ASTE SANTUKO DANBORRETAN ERABILTZEN DA.

1. Pausoa: "Ka" hitza esaten dugu.

2. Pausoa: "Ka" esatean indar handia aplikatzen dugu. Ez bolumena igota, baizik eta aire asko botaz.

3. Pausoa: "a" bokala kentzen dugu eta airearen kolpea bakarrik uzten dugu. Indarrez egin behar da.

AHOLKUA: SOINU GUZTIAK AHALIK ETA GARBIENAK IZATEN SAIAITU BEHAR DUGU. HORRETARAKO TRIKIMAILUA DA, BOLUMENA MANTENDUTA, AHALIK ETA AIRE GUTXIEN ERABILTZEA SOINUAK EGITEKO.

Oinarrizko erritmoa

2. TUTORIALA

SNARE ETA RIMSHOT

SNARE (PF): BATERIA BATEKO KAXAREN SOINUA IMITATZEN DU.

- 1. Pausoa:** bonboaren posizioa hartzen dugu.
- 2. Pausoa:** bonboa egitean, bi ezpainak aurrerantz mugitu beharrean, beheko ezpaina atzerantz eramaten dugu eta goiko hortzen kontra jartzen dugu.

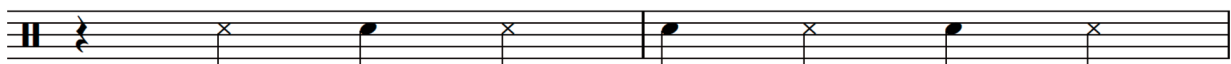
RIMSHOT (KH): MUSIKA ELEKTRONIKOKO KAXA BATEN SOINUA IMITATZEN DU, ETA ARNASA HARTZEKO AUKERA EMATEN DIGU, AIREA SARTUZ EGITEN DELAKO.

- 1. Pausoa:** mihiaren aurreko zatia ahosabaian jartzen dugu, ahoaren erditik airea sartzea blokeatuz.
- 2. Pausoa:** ahoaren alboetatik indarrez airea hartzen dugu.
- 3. Pausoa:** aire-sarrera horren erdian, K kaxa bat egiten dugu aire-fluxua moztuz. Kaxa askatzean, rimshota sortzen duen aire-kolpea sortzen da.
- 4. Pausoa:** kaxa eta ondorengo aire-sarrera bakarrik egiten ditugu, rimshota soinua izan dadin.

AHOLKUA: RIMSHOTA BI ZATITAN BANA DEZAKEGU: KOLPEA SORTZEN DUEN ZATIA ETA ARNASA HARTZEKO ZATIA. HORRELA, KOLPEA BAKARRIK ERABIL DEZAKEGU ERITMO AZKARRAGOAK EGITEKO.

Snare eta rimshot erritmoa

3. TUTORIALA - MELODIA

GURE ERRITMOETAN MELODIA BAT SARTZEN DUGU

MELODIAK SUDURRAREKIN EGITEN DIRA, ETA ERRITMOETAN TXERTATZEKO BI MODU DAUDE.

1. Modua: sudurrarekin melodia egiten dugu, eta soinuak sortzen ditugu ezpaineekin, mihiarekin, hortzekin eta abar presioa eginez, baina airerik erabili gabe. Aireak soilik melodiak soinua izan dezan erabiltzen da.

2. Modua: lehenik nahi dugun soinua egiten dugu, eta amaitzen den unean melodia gehitzen dugu. Nahikoa azkar egiten badugu, biak aldi berean egiten ditugula emango du.

AHOLKUA: BETI ERRAZAGOA IZANGO DA MELODIAK EGITEA KANPORANTZ EGITEN DIREN SOINUEN LAGUNTZAREKIN, BARRURANTZ EGITEN DIRENEKIN BAINO.

Erritmoa melodiarekin

4. TUTORIALA - ERRITMOAK

Rap basikoa

Arnasketa erritmoa

Erregetoia. Lehenengo maila

Erregetoia. Bigarren maila

Erregetoia. Hirugarren maila

Erregetoia melodiarekin

5. TUTORIALA BONGOAK (WUM)

BONGOAK EGITEKO, AIRE-KOLPE BAT SORTU BEHAR DUGU EZTARRIAN

- 1. Pausoa:** mihiaren atzeko zatia altxatzen dugu, airearen bidea blokeatu arte.
- 2. Pausoa:** airea hartzen saiatzen garen bitartean, blokeoa bat-batean askatzen dugu. Horrela soinu lehor bat sortzen da.
- 3. Pausoa:** soinu hori egiten dugun une berean, “Um” hitza esaten dugu, nahi dugun moduan entonatzuz.

AHOLKUA: SOINU HONEK TONU-ALDAKETAK NAHI DUGUN MODUAN EGITEKO AUKERA EMATEN DIGU. ERABILI MELODIAK PROBATZEKO ETA ESPERIMENTATZEKO.

Bongo erritmoa

6. TUTORIALA

SPIT SNARE

SOINU HAU EGITEKO HIRU MODU DAUDE, OINARRIA BERA IZAN ARREN

OINARRIA:

1. Pausoa: ezpainak indarrez estutzen ditugu. Aireak irtetean “pedorreta” moduko bat sortzeko adinako indarra erabili behar dugu.

2. Pausoa: aho barruan dagoen airea mihiarekin indarrez bultzatzen dugu, irtetean pedorreta labur hori sortzeko.

1. modua

Ezpainak estutzen ditugu, biak altuera berean mantenduz, bata bestearen aurretik jarri gabe. Horrela, soinua aurrerantz proiektatzen da.

2. modua

Ezpainak estutzen ditugu beheko ezpaina goikoa baino aurrerago jarriz. Horrela, soinua gorantz proiektatzen da.

3. modua

Ezpainak estutzen ditugu goiko ezpaina behekoa baino aurrerago jarriz. Horrela, soinua beherantz proiektatzen da. Modu honetan soinu larrienak lor daitezke.

AHOLKUA: SPIT SNARE-AK ERRITMOAREKIN BATERA MELODIAK EGITEKO AUKERA EMATEN DIGU, EZ BAITU ARNASA HARTZEA BEHAR. SAIATU MELODIA DESBERDINAK PRAKTIKATZEN SOINU HAU KAXA GISA ERABILIZ, K KAXAREN, SNARE-AREN EDO RIMSHOT-AREN ORDEZ.

7. TUTORIALA

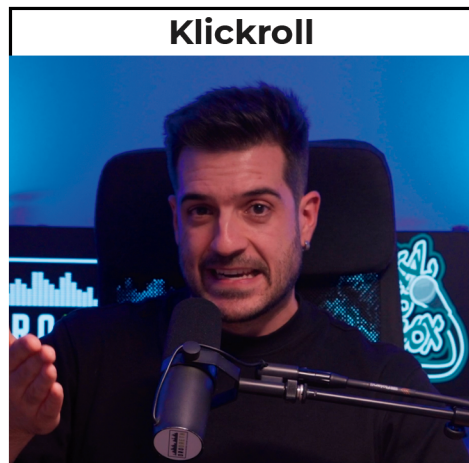
KLICKROLL

SOINU ZAILA DA
%100 POSIZIONALA DA. UNE BATEAN ERE EZ DA AHOTSA ERABILI BEHAR.
KLICKROLL DEITZEN ZAIO, EXEKUTATZEAN ABIADURA HANDIAN KILCK ASKO
SORTZEN DIRELAKO

- 1. Pausoa:** mihiaren aurreko eta erdiko zatia albo batera mugitzen dugu, ahoaren alde batetik airearen pasabidea blokeatuz eta beste aldean libre utziz.
- 2. Pausoa:** mihiaren beste aldean ahosabaira igotzen dugu. Horrela, alde horretatik ere airearen sarrera blokeatzen da.
- 3. Pausoa:** airea hartzen dugun bitartean, airea ahosabaitik modu erregularrean pasatzen uzten dugu. Hori egiten dugun bitartean, mihiaren posizioa aldatzen joaten gara bibrazio bat nabaritu arte.
- 4. Pausoa:** bibrazioa lortzen duzunean, saiatu kontrolatzen, soinua ateratzeko ahalik eta aire gutxien erabiliz eta clickak ahalik eta garbienak izan daitezen.

AHOLKUA: SPIT SNARE-AK ERRITMOAREKIN BATERA MELODIAK EGITEKO AUKERA EMATEN DIGU, EZ BAITU ARNESA HARTZEA BEHAR. SAIATU MELODIA DESBERDINAK PRAKTIKATZEN SOINU HAU KAXA GISA ERABILIZ, K KAXAREN, SNARE-AREN EDO RIMSHOT-AREN ORDEZ.

2. AHOLKUA: AIREA HARTZEN DUZUN BITARTEAN SOINU ZORROTZAK EDO LARRIAK GEHITU DITZAKEZU, ETA KLICKROLLAREKIN KONBINATU SOINU BERRIAK SORTZEKO.

Klickroll erritmoa

8. TUTORIALA

AZKARREKO OINARRIZKOAK

T_K: Plater oinarritzko bat eta K kaxa oinarritzko bat elkartzen ditugu, eta ahalik eta azkarren errepikatzen ditugu. Bi soinuen posizioa oso antzekoa denez, azkar txandakatu daitezke.

T_K azkarra

REDOBLEA (T_P): Bonboa egitean ezpainen hasierako posizioa mantenduta, indarrez plater bat egiten badugu, bonboaren antzeko soinua lortzen dugu. Hori bonbo batekin konbinatuta, redobleak modu erraz eta azkarrean sor ditzakegu.

T_K azkarra

9. TUTORIALA

HIPERAIREZTAPENA

Barrurantz (IHP/PIH) eta kanporantz (SSHP/PHSS)

Hiperaireztapena arnasketak aprobetxatzean oinarritzen da, soinu berriak sortzeko. Ahoa erresonantzia-kaxa gisa erabiltzen dugu, eta ezpainak, mihia edo masailezurra mugituz, erritmo desberdinak sortzen ditugu.

AHOLKUA: ERABILI HIPERAIREZTAPENAK EDOZEIN UNETAN AIREA HARTZEKO EDO SOBERAN DAGOEN AIREA KANPORATZEKO.

2. AHOLKUA: AIREAREN SARRERA EDO IRTEERA ETEN DEZAKEGU AHOA AZKAR ITXIZ. HORRELA, ABIADURA HANDIAGO DUGULA EMANGO DU ETA SOINUAK BIDERKATU EGITEN DIRELA DIRUDI.

Hiperaireztapen basikoa

Hiperaireztapena

10. TUTORIALA

BASS

Beatboxeko oinarrizko baxua. Baxu honi esker, baxu konplexuagoak ikasi ahal izango ditugu. Baxu hau egiteko eztarriaren posizioa bakarrik erabiltzen da. Une batean ere ez da ahotsa erabiltzen.

1. Pausoa: eztarria irekitzen dugu. Horretarako hainbat aukera daude. Lehenengoa, listua irenstean eztarriak hartzen duen posizioa errepikatzen saiatzea da. Ukitu eztarria, zein den posizio zehatza kontuan hartu, eta berriro sortzen saiatu.

2. Pausoa: indarrez hasperen bat botatzen dugu.

AHOLKUA: SOINU HAU OSO ERASOKORRA IZAN DAITEKE EZTARRIARENTZAT. MOLESTIA EDO AZKURA NABARITZEN BADUZU, HIDRATATU ETA ATSEDEN HARTU.

11. TUTORIALA

THROAT BASS (WOU)

Soinu hau egiteko, ezinbestekoa da Bass-a egiteko gai izatea.

1. Pausoa: bass-a egitea.

2. Pausoa: Bass-ari ahotsa gehitzen edo hitz egiten saiatzea. Hori egiten duzunean, eztarria pixkanaka itxiko da, bibrazio egokia lortzen den puntura iritsi arte.

Hasieran aire asko erabili beharko duzu soinua sortzeko, baina denborarekin bibrazio garbiagoa lortuko duzu, aire gutxiago erabiliz.

12. TUTORIALA

LIPROLL (PW)

Beatboxeko soinu konplexuenetako bat da, baina baita erabilienetako bat ere. %100 posizionala da. Ez da inolako ahotsik erabiltzen sortzeko.

- 1. pausoa:** aukeratu zein aldeetatik egingo duzun soinua. Horrek ez du azken emaitzan eraginik izango.
- 2. Pausoa:** ahoaren kontrako aldea tenkatzen dugu, aukeratu dugun aldea tentsiorik gabe utziz.
- 3. Pausoa:** masailezurra soinua egingo dugun aldearen kontrako aldera mugitzen dugu.
- 4. Pausoa:** ezpainak banandu gabe, eta aurreko pausuen posizioa mantenduz, masailezurra beherantz mugitzen dugu, ahoa irekiko bagenu bezala. Mugimendu horrekin beherantzko kurba bat sortzen da ahoan; hortik aterako da soinua.
- 5. Pausoa:** airea etengabe hartzen dugu. Ez da oso poliki, ezta oso indarrez ere, hartu behar.
- 6. Pausoa:** hori egiten dugun bitartean, hatzarekin laguntzen gara eta tentsiorik ez duen ezpainaren posizioa mugitzen joaten gara bibrazioa lortu arte.
- 7. Pausoa:** bibrazioa lortzen duzunean, saiatu hatzaren laguntzarik gabe errepikatzen, eta intentsitatea aldatzen soinua kontrolatzen saiatzeko.

AHOLKUA: ERABILI ISPILU BAT SOINUAREN POSIZIO ZEHATZA IMITATZEN SAIAITZEKO.

13. TUTORIALA

AZKARREKO AURRERATUAK

1. maila

T_K erabiliz, amaieran Rimshot bat gehitzen dugu 3 soinuak konbinazioa lortzeko (T_K_Kh).

Rimshotak T_K-aren jarraipen gisa funtzionatzen du eta, mihia pixka bat bakarrik mugituta, soinu berri bat sortzeko aukera ematen digu.

2. maila

Aurreko konbinazioari hasieran K kaxa bat gehitzen badiogu, konbinazio are konplexuagoa eta osatuagoa lortzen dugu, mihiarekin mugimendu txiki gehigarri bat eginez soilik.

AHOLKUA: RIMSHOTA BI ZATITAN BANA DEZAKEGU: AIRE-KOLPEA ETA ARNASKETA. ERRITMO AZKARRAK EGITEKO, BETI SAIATU ARNASKETAREN ZATIA BAZTERTZEN ETA AIRE-KOLPEAREKIN BAKARRIK GERATZEN. HORRI ESKER ERRITMOAK AZKARRAGOAK IZANGO DIRA ETA ERRAZAGO KONBINATU AHAL IZANGO DIRA ELKARREN ARTEAN.

Erritmo azkar konplexua

14. TUTORIALA

UR TANTA

Ur tantaren soinua egiteko hiru modu daude. Hiruek oinarri bera dute, baina airea kanporatzeko modua aldatzen da.

OINARRIA:

- 1. Pausoa:** ezpainak txistua egiteko behar den forman jartzen ditugu.
- 2. Pausoa:** ezpainen forma mantenduz, mihia aurrera eta atzera mugitzen dugu, txistu bat entzuten den probatzeko. Txistua entzuten bada, bide onetik goazela esan nahi du.
- 3. Pausoa:** ondoren azalduko dugun kolpe baten laguntzarekin, aho barruan dagoen airea bultzatzen dugu, aldi berean mihiarekin bultzatuz txistu bat sortzeko eta, horrela, ur tantaren soinua sortzeko.

KOLPE HORI EMATEKO 3 MODUAK HAUEK DIRA:

- 1. Modua:** masaila hatzarekin kolpatzen dugu.
- 2. Modua:** mihiarekin ahoaren beheko aldea kolpatzen dugu.
- 3. Modua:** ahosabaian mihiarekin presioa eginez click bat egiten dugu, eta presio hori bat-batean askatzen dugu.

15. TUTORIALA

ERRITMO AURRERATUAK

RAP

Samba

Drum and bass. Lehenengo maila

Drum and bass. Bigarren maila

Drum and bass throat bassarekin

16. TUTORIALA

TENIS PILOTA

Soinu hau egiteko bi modu daude: barrurantz eta kanporantz.

1. Modua – Barrurantz

- 1. Pausoa:** beheko ezpaina goiko hortzen aurrealdearen kontra presionatzen dugu, estaliz.
- 2. Pausoa:** airea hartzen saiatzen gara, beheko ezpainean bentosa moduko bat sortuz, baina airea pasatzen utzi gabe.
- 3. Pausoa:** bentosa hori mantenduz, ahoa bat-batean irekitzen dugu, airea sartzen utziz eta bentosa askatuz.

2. Modua – Kanporantz

- 1. Pausoa:** beheko ezpaina aho barrura sartzen dugu eta goiko hortzekin pixka bat hozkatzen dugu.
- 2. Pausoa:** beheko ezpainaarekin presioa egiten dugu eta azkar irristatzen uzten dugu goiko hortzen gainetik askatu arte.
- 3. Pausoa:** askatzean, beheko ezpainak goiko ezpaina kolpatu behar du, eta horrela sortzen da soinua.

17. TUTORIALA AUTOBUSA

Oso soinu indartsua da. Soinu honek ahotsa eta airea bakarrik erabiltzen ditu.

- 1. Pausoa:** beheko ezpaina goiko hortzekin hozkatzen dugu.
- 2. Pausoa:** goiko ezpaina altxatzen dugu, goiko hortzak pixka bat ikus daitezen.
- 3. Pausoa:** airea indar handiz kanporatzen dugun bitartean, beheko ezpaina aurrerantz irristatzen uzten dugu, goiko ezpainaren aurretik kokatu arte. Goiko ezpainak aurreko pausuan zuen posizioa mantendu behar du une oro.
- 4. Pausoa:** beheko ezpaina aireak aurrerantz bultzatzen badu ere, tentsatu egin behar dugu goiko ezpaina gainditzen duenean, airea presio handian irtengo den U formako hodi bat uzteko.

**AHOLKUA: BEHEKO EZPAINA AURRERANTZ MUGITU BEHARREAN BEHERANTZ MUGITZEN
BADUGU, S BAT ESATEN DUGUN BITARTEAN, BERDIN INDARTSUA BAINA OSO ZORROTZA DEN
SOINUA LORTUKO DUGU.**

18. TUTORIALA

INWARD BASS

Inward bass-a egiteko teoria oso sinplea da, baina asko praktikatu behar da lortu eta fintzeko. Soinu honek ez du ahotsik behar. Eztarrian sortzen den bibrazio bat da, airea hartzean.

1. Pausoa: bass-a egiten dugu.

2. Pausoa: airea kanporatzeari uzten diogu, baina bass-aren posizioa mantenduz.

3. Pausoa: indarrez airea hartzen dugu, bass-aren posizio bera mantenduz. Posizio bera mantendu eta airea hartzen badugu soilik, inward bass-a sortu ahal izango dugu.

AHOLKUA: SOINU HAU PRAKTIKATZEKO MODURIK ONENA AIREAREN SARRERA ETA IRTEERA TXANDAKATZEA DA, BASS-AREN POSIZIOA MANTENDUZ. HORRELA, AIREA HARTZEN DUGUN BAKOITZEAN INWARD BASS-AREN BIBRAZIOA SORTZEN SAIATUKO GARA.

19. TUTORIALA

ZIPPER

Zipper edo kremailera mota asko daude, baina bi ikasiko ditugu: oinarrizko zipper-a eta nik nire bideoen amaieran egiten dudana.

Zipper oinarrizkoa

- 1. Pausoa:** ahoaren bi aldeak tenkatzen ditugu, erdiko zatia tentsiorik gabe utziz. Ahoa erdi irekita egon behar da.
- 2. Pausoa:** indarrez airea hartzen dugu.
- 3. Pausoa:** airea hartzen dugun bitartean, ahoaren erdiko zatia ixten dugu. Horrek bibrazio bat sortuko du, kremaileraren soinua eraginez.

Itxiera zenbat eta motelagoa izan, orduan eta luzeagoa izango da soinua.

Zipper Orodreth

Nire zipper-ean ez da arnasa hartzen; ezpaineekin bakarrik sor daitekeen presioa erabiltzen da.

- 1. Pausoa:** aukeratu ahoaren alde bat.
- 2. Pausoa:** beste aldea tenkatu.
- 3. Pausoa:** aukeratutako aldean ezpainak elkartu eta ahoaren alde horrekin musu bat emango bazenu bezala simulatu.
- 4. Pausoa:** musuaren posizioan zaudela, ireki alde hori azkar. Ez da asko ireki behar; ezpainak pixka bat bereiztea nahikoa da. Hor izango duzu zipper-aren lehen zatia.
- 5. Pausoa:** ezpainak banatu ondoren, saiatu berriro alde berean musuaren presioa egiten, ezpainak berriz elkartuz. Horrek aurreko zipper bera sortuko du, baina kasu honetan zorrotzetik larrira pasatuko da, ez alderantziz.

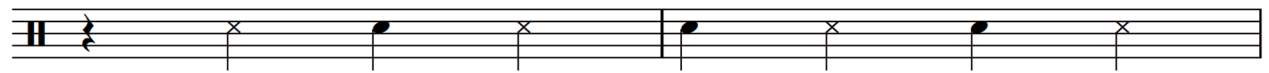
20. TUTORIALA

ERRITMOEN BILKETA

Oinarrizko erritmoa

Snare eta rimshot erritmoa

Erritmoa melodiarekin

Rap basikoa

Arnasketa erritmoa

Erregetoia. Lehenengo maila:

Erregetoia. Bigarren maila

Erregetoia. Hirugarren maila

Erregetoia melodiarekin

Bongo erritmoa

Klickroll erritmoa

T_K azkarra

T_P azkarra

Hiperaireztapen basikoa

Hiperaireztapena

Erritmo azkar konplexua

RAP

Samba

Drum and bass. Lehenengo maila

Drum and bass. Bigarren maila

Drum and bass throat bassarekin

Drum and bass lipollarekin

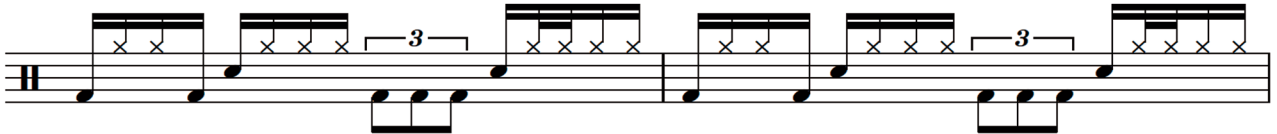
Dubstep

Trap basikoa

Trap

Trap klickrollarekin

